

LAUDATIO

Dr. VICTOR CIRIMPEI LA 70 DE ANI



Etnolog, domeniul științific: folcloristica populară. Dr. în filologie (1968).

Această frumoasă aniversare a colegului nostru V. Cirimpei ne îndeamnă la o cunoaștere mai aprofundată a unor coordonate ale personalității sale, prezente în fiecare filă și în fiecare rând din lucrările tipărite, cu semnificațiile sale aparte.

S-a născut la 15 februarie 1940 în localitatea Drăgănești din Ținutul Bălților, vatră folclorică ce se remarcă prin țărani harnici și mucaliți. După anii de studenție la Facultatea de Istorie și Filologie a Universității de Stat din Chișinău începând cu anul 1958, între 1964-1967 este doctorand la institutul de Literatură Universală „M. Gorki” al Academiei de Științe a URSS din Moscova, iar în 1968 susține teza de doctor în filologie având ca temă *Современные процессы в фольклоре (по материалам жанров молдавской народной поэзии)* / *Procesele contemporane în folclor* (în baza genurilor și speciilor poeziei populare moldovenești).

Activitatea de cercetare cuprinde anii de la 1964 încoace, debutând cu modesta, dar onorabila funcție de *laborant* la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Moldovei și continuând cu postul de cercetător științific inferior la aceeași instituție din 1968, cercetător științific superior la Secția de Etnografie și Arte a AȘM (1973-1980), din 1980 – la Institutul de Limbă și Literatură, iar din 1991 – în cadrul Institutului de Etnografie și Folclor al AȘM. Din 1997 până în prezent este cercetător științific coordonator la Institutul de Etnografie și Folclor, din 1999 – la Institutul de Literatură și Folclor, din 2006 – la Institutul de Filologie al AȘM.

Etnologul V. Cirimpei a știut să preia modelul oferit de înaintași, de formulă clasică în folcloristica românească, spre care a tins dintotdeauna, despre care a scris de câte ori a avut prilej și care și-a lăsat amprente asupă desăvârșirii sale de format academic, pe de o parte, și, pe de altă parte – însușirea creatoare a unui bagaj complex de cunoștințe, reprezentări și norme etice și morale specifice stratului de înțelepciune țărănească, de la care a asimilat și

continuă să se alimenteze prin acel spirit mereu treaz, critic, volatil și dezarmant până la urmă.

Pentru V. Cirimpei, actul descinderii în folcloristică este conceput și resimțit mereu ca o datorie, cu asumarea nu doar a responsabilității persoanei ce se erijează în membru activ al comunității din care face parte (de aceștia au fost și sunt mulți!), dar și al istoriei și științei la prezent, cu angajarea civică, pronunțat conștientizată, prin a transmite generațiilor viitoare tot ce este mai semnificativ. Drept mărturie sunt cărțile publicate – 24 la număr, dintre care 12 volume semnate de unul singur, alte 12 – de coautor, dar și cele peste 130 de articole și studii ce-i poartă semnătura. Din acest substanțial prinos oferit culturii naționale de către omagiat vom aminti lucrările: *Фольклор и современность* (1974), *Realizări ale folcloristicii timpurii moldovenești* (1978), *Snoave și anecdote. Alcătuire, studiu monografic și comentarii* (1979), *Ace pentru cojoace. Nume, anecdote, snoave. Selecție, prelucrare literar-științifică, comentarii, postfață* (1985), *Pacala and Tyndala, jokes, anecdotes, pranks* [Translated: D. Badarau] (1987), *Crestomație de folclor moldovenesc pentru studenții instituțiilor de învățământ superior* (1989, coautor), *Soare nou răsare. Selecție de folclor al sărbătorilor de iarnă cu prefață, note și glosar* (1990), *Creația populară (Curs teoretic de folclor românesc din Basarabia, Transnistria și Bucovina)* (1991, coautor), *Пэкалэ и Тындаля. Побасенки* [Перевел с румынского М. Хазин] (1991), *Literatura română. Manual-crestomație pentru clasa a VII-a* (1995, coautor), *Argumente Basarabe. Dovezi referitoare la sigiliul românesc al dinastiei domnitorilor Basarabi în spațiul dintre Prut și Nistru* (2006), *Pozne cu alde Păcală. Povestiri și dialoguri din folclorul comic românesc* (2007) ș. a.

V. Cirimpei este coautor la cele 12 volume tematice zonale (*Folclor din Bugeac, Folclor din stepa Bălților, Folclor din Maramureș* etc.). „Cercetător scrupulos” (Ion Ciocanu), V. Cirimpei „studiază probleme privind contemporaneizarea folclorului, natura comicului popular, valorificarea moștenirii folclorice, cultura arhaică a românilor în context indoeuropean” (Iordan Datcu).

Există în tot ceea ce a reușit să elaboreze V. Cirimpei câteva repere, ce se înscriu în coordonatele noțiunilor de neam, țară, destin, credință, omenie, onoare. Chiar dacă ar fi aparent ușor paseist, ca toți folcloriștii, de altfel, Victor Cirimpei nu este anacronic. Avem, în acest sens mai multe argumente și dovezi, prin exemplul tipăriturilor sale ancorate în realitățile vieții contemporane, cu sistemul de valori ce o caracterizează. Fire de o sensibilitate deosebită, afectivă am putea spune, omagiatul este devotat demersului critic, satirico-umoristic în reflectarea schimbării de mentalitate a generațiilor, sesizând ruptura dintre epoci și regimuri în societatea noastră,

fiind apreciat și pentru felul în care combate ineptiile „cu argumente din toate domeniile” (Ion Talaș). Ne referim în context la lucrarea *Pătăranii folclorice ale românilor sovietici din Basarabia, stânga Nistrului, nordul Bucovinei, nordul Transilvaniei, Caucazul de vest*. Studiu introductiv, selectarea și îngrijirea științifică a textelor (2008).

În același timp este cazul să remarcăm și o trăsătură proprie lui Victor Cirimpei, care îl și deosebește de alți confrăți din domeniu: prin demersul său științific sistematic și de durată face apel la memoria colectivă mai ales prin cercetări și studii directe de teren, o anume conduită etică împiedicându-l să „alcătuiască” lucrări din culegeri tipărite, revenindu-i rolul de a interpreta, de a tâlmăci și răstălmăci în introduceri competente, note explicative și comentarii dense și ample cele semnalate. Studiind valorile etnofolclorice în cazul unor mari oameni de cultură, V. Cirimpei elaborează 11 (unsprezece) articole și studii despre D. Cantemir, 6 (șase) despre Bogdan P. Hasdeu, iar cu referință la opera lui Ion Neculce, ne demonstrează că aceasta include 21 legende, 19 tradiții orale, 28 povestiri populare, 3 anecdote, 96 proverbe, 64 zicători, 666 expresii idiomatice, 73 asemănări poetice, 93 descrieri de obiceiuri; în total 1069 de texte etnofolclorice, la care ar mai putea fi adăugate numeroase descrieri mitologice și simetrii poetice (deci, nu doar *surse folclorice*, cum se mai afirmă de unii cercetători).

În studiile despre expresiile populare figurate autorul constată apariția acestora din necesitatea unei exprimări nuanțate, la care recurge omul de rând în vorbirea-i firească „Victor Cirimpei aduce noi și valoroase contribuții la adevărata cunoaștere a resurselor mitologice de origine autohtonă”. În repetate rânduri lasă impresia că se desfată parcă în lucrările sale prin îmbinarea spiritului de investigare a tradiției țărănești cu umorul specific pentru personajele caracteristice Păcală și Tândală. Multe din studiile și articolele sale dovedesc deopotrivă calitățile folcloristului, scriitorului și publicistului Victor Cirimpei, ipostaze ce încă așteaptă să fie în atenția criticii. L-am admirat la Drăgăneștii nali într-un discurs inspirat în fața consătenilor despre perenitatea folclorului. Ca autor și orator talentat, analist și polemist este des solicitat de bibliotecile și liceele din municipiu și din teritoriu.

Este generos în relațiile cu kolegele de la sector și de la institut, pe care le răsfăță cu expresii inedite, flori, parfumuri și rețete originale. Adevărul și frumusețea ideilor exprimate de colegul Victor Cirimpei ne întăresc și ne consolidează spiritual, deschizând noi căi și în sfera culturii tradiționale, a etnologiei și a folcloristicii în special. Îi mulțumim pentru calitățile Sale de om al cetății și cercetător al culturii populare.

Dr. Tudor Colac

POMUL RODIT AL ȘTIINȚELOR AGRARE

**Membru corespondent al A.Ș.M.
GHEORGHE CIMPOIEȘ LA 60 DE ANI**



Specialist în pomicultură. Doctor habilitat în științe agricole (1992), membru corespondent al A.Ș.M. (2007). Rector al Universității Agrare de Stat din Moldova (din 1994).

La 17 februarie 2010 comunitatea științifică a consemnat jubileul de 60 de ani al rectorului Universității Agrare de Stat din Moldova, membru corespondent al A.Ș.M., profesorului universitar Gheorghe Cimpoieș, prilej frumos de a trece în revistă cele mai elocvente evenimente din viața și activitatea sa.

După absolvirea școlii de 8 ani din satul natal Menailovca, r-nul Sarata, reg. Odesa, își continuă studiile la școala medie din s. Volentiri, r-nul Ștefan-Vodă, pe care o absolvă cu medalie de aur în 1967. În anul 1972 absolvă cu diplomă de mențiune Facultatea de Horticultură a Institutului Agricol „M. V. Frunze” din Chișinău.

Își începe activitatea științifică la Catedra de pomicultură a aceluiași institut, în cadrul căreia, în perioada 1974-1977, urmează studiile în doctoratură. În 1978 susține teza de doctor în științe agricole cu tema: *Regimul solar și productivitatea mărului în funcție de structura plantației și normele de îngrășămintă introduse înainte de plantare*.

După absolvirea doctoraturii își continuă activitatea în calitate de colaborator științific superior la Catedra de pomicultură. În 1982-1983 a efectuat un stagiu de perfecționare la Istituto Sperimentale per la Frutticoltura din Roma.

Activitatea didactică, în calitate de titular al Catedrei de Pomicultură, o începe în anul 1984, ocupând prin concurs postul de conferențiar, iar din 1992 – de profesor universitar. În anii 1989-1992 urmează studiile de post-doctorat la Institutul Agricol din Krasnodar, susținând teza de doctor habilitat în științe agricole cu tema: *Sporirea productivității plantațiilor intensive de măr prin desăvârșirea amplasării, conducerii și tăierii pomilor*.

A fost primul care a început predarea disciplinei